

A. II. 10 Q

24
D. SALOMO CONSTANTINVS TITIVS,

ANATOM. ET BOTAN. PROF. PVBL. ORD. ETC.

P. T.

FACVLTATIS MEDICAE VITEBERGENSIS

DECANVS

ACTVM INAUGVRALEM

D. 4. APRILIS 1799

HABENDVM

INDICIT

DE VITIIS RENVM

COMMENT. V.

Ren vterque diuersimode morbosus.

2

D. SALOMO CONSILIUM

TACTICIS MILITIBUS

LIBER

DE

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Naturam corpora animalium haud temere duplici rene instruxisse, in prima, de hoc argumento commentatione, iam monuimus. Quo felicius vero eadem finem huic sibi propositum assequeretur, miro quodam vinculo vtrumque viscus, praecipue quoad eiusdem functiones, coniunxit. Frequentiores morbi renales, quorum exemplum in continuata hac de vitii renum prolusione, propositurus sum, id ipsum abunde confirmant. Observationem hanc ex corpore vetulae, nuperime in theatro nostro anatomico, dissecto, repeti. Haec mulier, potui spirituoso quam maxime dedita, ex scala altiore fortiter delapsa, paullo post animam inebriata expiravit. Renes magnitudine, substantia, consistentia, colore, aliisque qualitatibus, ita variabant, ut accuratior eorundem descriptio, ad morborum renalium illustrationem, mihi haud inepta videatur.

Ren dexter, quem primo loco describamus, sacco vel tunica adiposa, crassa, firma, adipe referta, cingebatur, qua sollicitè remota, ipse euolutus, tunica sua propria, tenui, obiectus, prodiit, et longe maior sinistro, uncias septem valuit. Externe durities praeternaturalis, vasa sanguifera ampliora, vreter vere clausus, praecipue notanda erant, nulla coloris immutatio. Eiusdem margine externo perpendiculariter versus centrum dissecto, status morbosus illico observabatur. Papillae enim vrinariae, atque praecipue columnae et pyramides, materia quadam peregrina, albescente, puri concreto simili, oppletae et penitus obstructae erant. Qui ipsi infarctus, in columnis versus centrum renis vergentibus, maiores, crassioresque erant, minores contra in extremis. Massa haec stentomatosa papillas renales fere impleverat, et consuetus ille renum dissectorum odor vrinofus plane de-

siderabatur. Vasa sanguifera accuratius examinata, iusto erant ampliora, in primis venarum renalium ambitus, praeter naturae ordinem, multo maior. Vreter porro filum referebat tenue, membranosum, tela cellulosa inuolutum, situ naturali ad vesicam vergens, maxima ex parte imperuium. Nulla enim ratione ex pelui renum in hunc ductum, vel subtilissimo stilo, altius penetrare licuit. In initio quidem vreter paullo crassior, stilum admisit, in vltiori vero tractu ita tenuis euasit, vt de vero canali merito dubitasses. Nec in medio apertus, vreter vllum canalis veri obtulit vestigium.

Alterum contra renale viscus, sinistri nempe lateris, mirum quantum a dextro diuersum, vt exiguitate, ita flacciditate insigne fuit. Sacco adhuc inclusus ren, paruus apparuit, atque ab hoc inuolucro separatus, vncias tres cum dimidia pendit. Facies externa cinerea, grisea, flaccida, fungiformis, in cuius superficie plures foueolae subrotundae, praeter ordinem dissipatae, patebant; qui habitus hunc vetulae renem, reni infantili, variis interstitiis atque sulcis insignito, admodum similem reddidit. Ex pluribus globulis minoribus coacervatis compositus videbatur, quibus singulis foueolae, in fungi modum, erant impressae. Hinc maior quoque flacciditas, atque exigua substantiae cohaesio, qua fortiori compressioni mox cederet, et pulpae instar se premi pateretur. Eandem quoque attentionem merebantur ea, quae in hoc rene, eadem, quam iam notauimus, ratione, aperto, in conspectum prodierunt. Color superficiei internae lucide ruber, vasorum minorum tractus, eorumque propagines per substantiam renalem distributae, egregie conspiciebantur, et penicilli in modum versus exteriora vergebant. Aequae conspicui erant tubuli vrinarii, quorum in pyramides versus centrum renum concursus, optime notandus fuit. Peluis renum aperta, cum ductibus vriniferis solito amplior, odorem vrinofum sparfit.

Contraria ergo ratione vterque ren huius mulieris, morbose fuit affectus. Dexter quidem, maior, durus, obstructus, ex parte steatomatosus, vterer concretus; sinister, minor, flaccidus, fere resolutus, destructus. Duplex vero hoc renum vitium, in vno eodemque subiecto combinatum, rarius occurrit, licet singuli exempla frequentiora sint. In scriptis enim anatomico - pathologicis saepe renum maiorum, minorum, obstructorum, resolutorum, duriorum, molliorum, consignatas legimus obseruationes, e quibus LIEUTAUDIUM solummodo excitemus (in historia anatomico - medica lib. I. sect. 9. Vol. I. pag. 313 sq. edit. Gothan.) In casu porro a nobis proposito, vtereris dextri coalitio in primis attentionem meretur. Varias vtererum obstructorum causas enarrant obseruatores, quarum frequentissimam efficiunt calculi, in hoc ductu excretorio haerentes. (LIEUTAUD loc. cit. obs. 1220 sq.) Interdum alia corpora peregrina hosce ductus obstruunt, vt grumus sanguinis, (obs. 1235) pituita tenax aut mucus (obs. 1229); error quoque primae conformationis his causis annumerandus est (obs. 1067). In nostra vetula tabescentia, collapsus, et ipsa concretio vtereris magis, quam mechanica obstructio, locum habuit. Quenam causa in hoc rene vitioso prior egerit, num obstructio papillarum renalium vtereris coalitioni, an haec statui viarum renalium steatomatosa, ansam praebuerit, omnino latet. Vtraque opinio suis innititur argumentis. Secretione autem per alterum renem impedita, alter per copiosorem vrinae praeparationem male fuit affectus, vt eiusdem flacciditatem haud incongrue a nimio fecernendi officio deducas. Renes eiusmodi flaccidos, frequenter in aegrotis nimio lotii fluxu laborantibus, vt in diabeticis, medici obseruarunt. Potui spiritoso, cui mulier per longam annorum seriem dedita fuit, vt et ebria obiret, merito inter causas occasionales locum assignamus. Ex hoc quoque fonte genesis duorum calculorum biliariorum maiorum, qui omnem vesicam felleam prorsus explebant, omnino repetenda est.

Ne vero praesentis, quod mihi incumbit, officii rationem videar habere nullam, Lectoris Beneuoli fauori commendandus, meritisque laudibus ornandus est

V I R

PRAENOBILISSIMVS ATQVE DOCTISSIMVS
CHRISTIANVS BENIAMIN ESTRICH,

VITEBERGENSIS,
MEDIC. CANDID. DIGNISSIMVS,

qui exemplo ciuium excitatus, artis medicae studium sibi elegit, atque per chirurgiam, viam sibi ad ipsam medicinam pandens, sic praeparatus scholas academicas adiit. In omni vita academica, et morum probitate, et assiduo doctrinarum medicarum, praecipue anatomiae, cui deditissimus fuit, cultu, omnium sibi conciliauit amorem. Dignis ergo laborum suorum praemiis condecoratus, e scholis nostris dimittendus est. Exposuit nobis de vita sua huc vsque peracta, sequentem in modum:

*E*go, CHRISTIANVS BENIAMIN ESTRICH, Vitebergae in circulo Saxoniae electorali natus sum die 12. mens. Augusti anni 1775. Patris autem cuius spatium defuncti, CHRISTIANI SAMVELIS ESTRICH, opificis gladiarii, immaturam mortem iustis adhuc lugeo lacrymis, et de matris IOANNAE CHRISTIANAE, e gente LAVBERIANA, sanitate, admodum gaudeo. Religionis christianae fundamenta, et litterarum, quae ab humanitate nominantur, rudimenta pefui, in Lyceo vrbis patriae, Praeceptorum Clarissimorum Meritissimorumque cura, nimirum, b. RICHTERI, OTTONIS, nunc verbi diuini Ministri, b. KOEHLERI, VOETSCHII, Cantoris; Excell. HENRICI, tunc Correctoris, nunc Eloquentiae Professoris Celeberrimi, et b. MESSERSCHMIDII, Rectoris; quibus omnibus ac singulis

maximas publicasque hic ago gratias. *J. HILLERVS*, quondam Eloquent.
 Prof. per exercitationes, in Seminario, ut vocant, institutas, strenue, ut
 solebat, ingenium memoriamque, per biennium excoluit. Sic praeparatus
 inde ab anno 1789. triennium in tirocinio chirurgico hic loci, apud Virum
 artis suae gnarum, *NIETHE*, Chirurgum praefecturae Vitebergensis, susti-
 nui. Anno 1793 Dresdam me contuli, anatomen atque chirurgiam practi-
 cam accuratius excolendi consilio. Institutione usus sum Virorum Experien-
 tissimorum, qui in variis chirurgiae et theoreticae et practicae partibus
 auctores, mihi exstiterunt, nimirum *HAEHNELIUS*, Anat. et Physiol. Prof.,
 in anatome et physiologia, *DEMANI*, Clinices et Pathol. Profess. in clinica
 et pathologia, *TITIVS*, Mater. med. et Therapiae general. Profess., in
 materia medica, *WILDII*, tunc Protochirurgi exercituum Saxoniae
 electoralis, nunc Chirurghi Electoris electi, in chirurgia manuali, *HEBENI*,
 tunc Theatri anatom. Professoris, nunc Protochirurgi exercitus Saxo-
 nici, in chirurgia et anatomia. Biennio peracto in patriam redii, atque,
 cum cupiditate magna medicinam perdiscendi flagrarem a. 1795. in nume-
 rum civium academicorum, me suscepit tunc temporis Rector Acad. Magnif.
BOEHMERVS, cuius scholas clinicas et disputatorias inde ab a. 1796. maxi-
 mo cum fructu, quod non satis laudare possum, frequentavi. Physiolo-
 giam, chemiam, pharmaciam experimentalem, botanicam, medicinam forensis,
 ac doctrinam de visceribus, praecipue de ipsorum situ et fabrica, in theatro
 anatomico, mihi proposuit Exper. *TITIVS*, Anat. et Botan. Prof. Ord. cuius
 exercitationibus quoque disputatoriis per biennium operam dedi. Regulas
 clinico practicas, pathologiam et chirurgiam theoreticam, mihi exposuit Exp.
KREYSIG, Pathol. et Chirurg. Prof. Ord. Vicar. Uniuersum cursum ana-
 tomicum mihi tradidit Exper. *VOGT*, Profess. in theatro anatomico, pro-

pter multa de me merita, mihi carissimus. Quibus omnibus Praeceptoribus ac Fautoribus maximas iterum iterumque ago gratias. Anno 1798 denovo me Dresdam contuli, ut artem obstetriciam duce Cl. WEISSIO, artis suae magistro dexterrimo, perdiscerem; cuius artis exercendae occasionem frugiferam mihi exhibuit Cl. LORENZ, Praefecturae Dresdanae Chirurgus et obstetricans publicus, cui propter multa humanitatis officia artisque praecepta, maximas ago gratias. In theatro denique anatomico, corpora dissecti praecunte LEHMANNO, Theatr. anat. Profect. meritissimo, et viro inter-Chirurgos examinatos primarios dignissimo, quibus quoque gratissimam hic offero mentem.

In examine porro ita se gessit, ut vnanimi suffragio veniam cathedram conscendendi, et post praestitam dissertationis: *De partu ob faciem ad orificium uteri conuersam praeternaturali*, proprio Marte elaboratae, sub Praesidio Exp. D. GEORGII RVDOLPHI BOEHMERI, Therap. Prof. Ord. et Academiae Senioris, Collegae Coniunctissimi, defensionem publicam, ad honores in medicina summos adspirandi, Ipsi ex merito concederemus. Qui actus inauguralis cum proximo die Iouis die 4. Aprilis, instet, Vestram, RECTOR ACADEMIAE MAGNIFICE, COMITES ILLUSTRISSIMI, GRAVISSIMI VTRIVSQUE REIPUBLICAE PROCERES, GENEROSISSIMI ATQUE NOBILISSIMI ACADEMIAE NOSTRATIS CIVES, nobis exoptatam atque honorificam praesentiam, summa humanitate exoro. Pro qua beneuolentia et Gratioli Ordinis Nostri, et Candidati studia, atque humanitatis officia quaeuis, constabunt promptissima.

Vitebergae, Dom. Quasimodogeniti 1799.

PICA

1018

x

24

D. SALOMO CONSTANTINVS TITIVS,

ANATOM. ET BOTAN. PROF. PVBL. ORD. ETC.

P. T.

FACVLTATIS MEDICAE VITEBERGENSIS

DECANVS

ACTVM INA

D. 4. APR

HABE

IND

DE VITII

COMME

Ren vterque diue

